

TABEL PARTNERSCHAPPEN

I = Gehuwden/geregistreerd partnerschap

II-a = Ongehuwd samenlevende partners

II-b = Samengestelde gezinnen (ongehuwd samenlevende partners waarvan ten minste 1 met kind)

== I ==	PARTNERSCHAP <u>TOESLAGENBREED</u> GEHUWDEN		PARTNERSCHAP <u>TOESLAGEN-SPECIFIEK</u> GEHUWDEN
GEHUWDEN/ GEREGISTREERD PARTNERSCHAP			
Hoofregel (basisadministratie)	<p><u>Hoofdcriterium =</u> Als gehuwd/geregistreerd partnerschap geregistreerd staan in BRP Over het algemeen niet relevant of beide partners op hetzelfde adres wonen.</p>		<p>Voor de <u>huurtoeslag</u> geldt aanvullend dat beiden op hetzelfde adres in de BRP staan ingeschreven (art. 1a, lid 1 en 3, WHT)</p> <p>Bij kindgebonden budget geldt een specifieke uitzondering op het vereiste dat aanvrager en partner legaal moeten verblijven in Nederland (art. 1, lid 5, Wet KB jo. art. 9, lid 2, Awir).</p>
Overige vereisten	Gehuwd stel of geregistreerd partnerschap, waarvan ten minste één woonachtig is in Nederland, Of woonachtig in het buitenland mits verzamelinkomen uit Nederland (van aanvrager of partner)	art. 3 Awir Artikel 2.18 IB	
	<p><i>Uitzondering (dus geen partnerschap):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Niet langer ingeschreven op zelfde BRP-adres en verzoek bij rechtbank ingediend tot echtscheiding, of scheiding van tafel en bed</i> 	art. 5a AWR	

	<p><i>Uitzondering (dus geen partnerschap):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Op verzoek telt men niet mee als partner voor de duur van de opname van één van hen in het verpleeg- of verzorgingshuis. Dit geldt voor personen die partners waren en als inschrijving op hetzelfde woonadres niet langer mogelijk is door opname in een verpleeg- of verzorgingshuis vanwege medische redenen of ouderdom van een van hen.</i> 	art 3, lid 6 AWIR	Voor de <u>huurtoeslag</u> wordt buiten beschouwing gelaten degene die feitelijk op een ander adres verblijft dan aanvrager vanwege een verblijf in een verpleeghuis, een psychiatrische inrichting en een penitentiaire inrichting (art. 2 Besluit op de huurtoeslag) of een partner/medebewoner met een erkende verzorgingsbehoefte (art. 2a, lid 1 BHT)
	<p>Voorstel in Belastingplan-2023: <i>Uitzondering (dus geen partnerschap);:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Op verzoek geen partnerschap bij verblijf in erkende noodopvang (vanwege huiselijk geweld gevluchte echtgenoot/echtgenote).</i> 		
Concrete situaties	Getrouwd stel, waarbij één in Nederland en de andere in VS woont.		<p>Voor <u>huurtoeslag</u> is overigens niet alleen een partner maar ook "medebewoner" (geen partner maar wel ingeschreven op hetzelfde adres) relevant ter bepaling van hoogte van draagkracht (art. 2, lid 2 Awir)</p> <p>Voor <u>kinderopvangtoeslag</u> geldt voor de bepaling van de <i>arbeidseis</i> dat de 1^e en 2^e-graads bloed- en aanverwanten niet meetellen als partner, evenmin bij verblijf elders o.b.v. van een Wlz-indicatie of in penitentiaire inrichting (Art. 1.6 Wko)</p>
== II-a ==	PARTNERSCHAP <u>TOESLAGENBREED</u> ONGEHUWDE PARTNERS		PARTNERSCHAP <u>TOESLAGEN-SPECIFIEK</u> ONGEHUWDE PARTNERS
ONGEHUWD SAMENLEVENDE PARTNERS			
Hoofregel (BRP)	<p><u>Hoofdcriterium =</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Twee personen, en - Hetzelfde woonadres waarop beiden geregistreerd moeten zijn in BRP (of vergelijkbare adresregistratie buiten Nederland, art. 5a, eerste lid, onderdeel b, AWR), en - voldoen aan één van de andere, successievelijke vereisten: notarieel samenlevingscontract, gezamenlijk of erkend kind, pensioenpartner, gezamenlijke koopwoning, jaar voorafgaand al toeslagpartner (zie verder bij overige vereisten). 		Bij <u>kindgebonden budget</u> geldt een specifieke uitzondering op het vereiste dat aanvrager en partner legaal moeten verblijven in Nederland (art. 1, lid 5, Wet KB jo. art. 9, lid 2, Awir)

Overige vereisten	<p>Uitzondering op het adrescriterium, waardoor er wel een partnerschap blijft bestaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> Degene die in een verpleeg-of verzorgingshuis verblijft vanwege medische redenen of ouderdom blijft automatisch aangemerkt als partner, zolang er geen derde persoon als partner van één van hen wordt aangemerkt. Op verzoek worden ze niet meer als partners aangemerkt. <p><i>Uitzondering (dus geen partnerschap):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> een bloed- of aanverwant in de 1e graad waarvan minstens één jonger is dan 27 jaar. een persoon jonger dan 27 jaar, voor wie belanghebbende ooit een pleegvergoeding heeft ontvangen of kinderbijslag, als een gezamenlijk verzoek is gedaan om niet als partners te worden aangemerkt. 	<p>Artikel 5a, lid 7, AWR</p> <p>Art. 3, lid 5, sub a en b, en lid 6, Awir (idem art. 1.2, IB)</p>	<p>Voor de <u>huurtoeslag</u> wordt buiten beschouwing gelaten degene die feitelijk op een ander adres verblijft dan aanvrager vanwege een verblijf in een verpleeghuis, een psychiatrische inrichting en een penitentiaire inrichting (art. 2 Besluit op de huurtoeslag) of een partner/medebewoner met een erkende verzorgingsbehoefte (art. 2a, lid 1 BHT).</p>
	<p>Hetzelfde adres + partner uit wiens relatie met belanghebbende een kind is geboren.</p>	<p>Art. 3, lid 2, sub a, Awir (idem art. 1.2, IB)</p>	
	<p>Hetzelfde adres + partner heeft een kind van de belanghebbende erkend dan wel van wie een kind door de belanghebbende is erkend.</p>	<p>Art. 3, lid 2, sub b, Awir (idem art. 1.2 IB)</p>	
	<p>Hetzelfde adres + partner is pensioenpartner.</p> <p><i>Uitzondering (dus geen partnerschap):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> een bloed- of aanverwant in 1e graad waarvan minstens één jonger dan 27 jaar. een persoon jonger dan 27 jaar, voor wie belanghebbende ooit een pleegvergoeding heeft ontvangen of kinderbijslag, als een gezamenlijk verzoek is gedaan om niet als partners te worden aangemerkt. 	<p>Art. 3, lid 2, sub c, en lid 5, sub a en b, Awir (idem art. 1.2, IB)</p>	

	<p>Hetzelfde adres + partner heeft samen met de belanghebbende een woning, die hun als hoofdverblijf ter beschikking door eigendom of lidmaatschap van een coöperatie.</p> <p><i>Uitzondering (dus geen partnerschap):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • de woning staat slechts tijdelijk als hoofdverblijf ter beschikking staat. • een bloed- of aanverwant in 1e graad waarvan minstens één jonger dan 27 jaar. • een persoon jonger dan 27 jaar, voor wie belanghebbende ooit een pleegvergoeding heeft ontvangen of kinderbijslag, als een gezamenlijk verzoek is gedaan om niet als partners te worden aangemerkt. 	<p>Art. 3, lid 2, sub d, en lid 5, sub a en b, Awir (idem art. 1.2, IB)</p>				
	<p>Hetzelfde adres + partner was in het aan het berekeningsjaar voorafgaande kalenderjaar reeds toeslagpartner van de belanghebbende.</p>	<p>Art. 3, lid 2, sub f, Awir (idem in art. 1.2, IB)</p>				
<p>Concrete situaties</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="371 756 1417 815"> <p>Duurzaam samenlevend stel met samenlevingscontract.</p> </td> <td data-bbox="1417 724 2074 1375" rowspan="4"> <p>Voor <u>huurtoeslag</u> is niet alleen een partner maar ook "medebewoner" (geen partner maar wel ingeschreven op hetzelfde adres) relevant ter bepaling van hoogte van draagkracht (art. 2, lid 2 Awir)</p> <p>Voor <u>kinderopvangtoeslag</u> geldt voor de bepaling van de <i>arbeidseis</i> dat de 1^e en 2^e-graads bloed- en aanverwanten niet meetellen als partner, evenmin bij verblijf elders o.b.v. van een Wlz-indicatie of in penitentiaire inrichting (Art. 1.6 Wet KO)</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="371 815 1417 874"> <p>Twee personen die in hetzelfde huis wonen en daarvan gezamenlijk eigenaar zijn.</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="371 874 1417 933"> <p>Twee personen op hetzelfde adres die elkaars pensioenpartner zijn.</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="371 933 1417 1375"> <p><i>Voorbeelden van <u>géén</u> partnerschap:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - mantelzorgende dochter die samenwoont met haar moeder (zonder juridische of financiële relatie volgens bovenstaande criteria). - een langdurig samenlevend stel, zonder juridische en financiële relatie volgens bovenstaande criteria. - 3 of meer volwassenen, niet zijnde samengestelde gezinnen, op hetzelfde adres (tenzij het gaat om een gezamenlijk huis van twee personen, en tenzij in eerdere jaren waarin toeslagen werd ontvangen één van hen nog minderjarig was). </td> </tr> </table>	<p>Duurzaam samenlevend stel met samenlevingscontract.</p>	<p>Voor <u>huurtoeslag</u> is niet alleen een partner maar ook "medebewoner" (geen partner maar wel ingeschreven op hetzelfde adres) relevant ter bepaling van hoogte van draagkracht (art. 2, lid 2 Awir)</p> <p>Voor <u>kinderopvangtoeslag</u> geldt voor de bepaling van de <i>arbeidseis</i> dat de 1^e en 2^e-graads bloed- en aanverwanten niet meetellen als partner, evenmin bij verblijf elders o.b.v. van een Wlz-indicatie of in penitentiaire inrichting (Art. 1.6 Wet KO)</p>	<p>Twee personen die in hetzelfde huis wonen en daarvan gezamenlijk eigenaar zijn.</p>	<p>Twee personen op hetzelfde adres die elkaars pensioenpartner zijn.</p>	<p><i>Voorbeelden van <u>géén</u> partnerschap:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - mantelzorgende dochter die samenwoont met haar moeder (zonder juridische of financiële relatie volgens bovenstaande criteria). - een langdurig samenlevend stel, zonder juridische en financiële relatie volgens bovenstaande criteria. - 3 of meer volwassenen, niet zijnde samengestelde gezinnen, op hetzelfde adres (tenzij het gaat om een gezamenlijk huis van twee personen, en tenzij in eerdere jaren waarin toeslagen werd ontvangen één van hen nog minderjarig was).
<p>Duurzaam samenlevend stel met samenlevingscontract.</p>	<p>Voor <u>huurtoeslag</u> is niet alleen een partner maar ook "medebewoner" (geen partner maar wel ingeschreven op hetzelfde adres) relevant ter bepaling van hoogte van draagkracht (art. 2, lid 2 Awir)</p> <p>Voor <u>kinderopvangtoeslag</u> geldt voor de bepaling van de <i>arbeidseis</i> dat de 1^e en 2^e-graads bloed- en aanverwanten niet meetellen als partner, evenmin bij verblijf elders o.b.v. van een Wlz-indicatie of in penitentiaire inrichting (Art. 1.6 Wet KO)</p>					
<p>Twee personen die in hetzelfde huis wonen en daarvan gezamenlijk eigenaar zijn.</p>						
<p>Twee personen op hetzelfde adres die elkaars pensioenpartner zijn.</p>						
<p><i>Voorbeelden van <u>géén</u> partnerschap:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - mantelzorgende dochter die samenwoont met haar moeder (zonder juridische of financiële relatie volgens bovenstaande criteria). - een langdurig samenlevend stel, zonder juridische en financiële relatie volgens bovenstaande criteria. - 3 of meer volwassenen, niet zijnde samengestelde gezinnen, op hetzelfde adres (tenzij het gaat om een gezamenlijk huis van twee personen, en tenzij in eerdere jaren waarin toeslagen werd ontvangen één van hen nog minderjarig was). 						

== II-b ==	PARTNERSCHAP <u>TOESLAGENBREED</u> SAMENGESTELDE GEZINNEN	PARTNERSCHAP <u>TOESLAGEN-SPECIFIEK</u> SAMENGESTELDE GEZINNEN	
SAMENGESTELDE GEZINNEN			
Hoofdregel (basisadministratie)	<u>Hoofdcriterium =</u> <ul style="list-style-type: none"> - Ingeschreven op hetzelfde adres (of een daarmee naar aard en strekking overeenkomende registratie buiten Nederland, (art. 6, eerste lid, AWR), en - Twee volwassenen waarvan ten minste 1 een minderjarig kind heeft (niet zijnde een gezamenlijk kind of erkend kind), en - Voor zover het gezin niet al onder IIa valt vanwege samenlevingscontract, eigen kind of pleegkind, pensioenpartner of gezamenlijke woning. 	Bij kindgebonden budget geldt een specifieke uitzondering op het vereiste dat aanvrager en partner legaal moeten verblijven in Nederland (art. 1, lid 5, Wet KB jo. art. 9, lid 2, Awir)	
Overige vereisten	Partner is op hetzelfde adres ingeschreven in de BRP als belanghebbenden en die evenals de belanghebbende meerderjarig is, waarbij op dat woonadres tevens een minderjarig kind van ten minste een van beiden staat ingeschreven. <i>Uitzondering (dus geen partnerschap):</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>De onder IIa beschreven uitzonderingen met betrekking tot het verpleeg- of verzorgingshuis, en pleegvergoeding/kinderbijslag.</i> • <i>Schriftelijke huurovereenkomst waaruit blijkt dat op zakelijke gronden wordt gehuurd, op verzoek van belanghebbende.</i> • <i>Personen die wonen in een accommodatie van een instelling die opvang als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 biedt, mits deze twee personen beschikkingen overleggen dat zij verblijven in de opvang.</i> 	Art. 3, lid 2, sub e, Awir, (idem art. 1.2, IB) Art. 3, lid 8, Awir (idem art. 1.2, IB)	Voor de <u>huurtoeslag</u> wordt buiten beschouwing gelaten degene die feitelijk op een ander adres verblijft dan aanvrager vanwege een verblijf in een verpleeghuis, een psychiatrische inrichting en een penitentiaire inrichting (art. 2 Besluit op de huurtoeslag) of een partner/medebewoner met een erkende verzorgingsbehoefte (art. 2a, lid 1 BHT)

	<ul style="list-style-type: none"> Voorstel in Belastingplan-2023: Ontheemden uit Oekraïne (die vallen onder de Richtlijn 2001/55/EG) die worden opgevangen in een gasthuishouden; zolang de Richtlijn tijdelijke bescherming geldt. 		
Concrete situaties	Samenlevende partners, vergelijkbaar met gehuwden, met kind.	Voor <u>huurtoeslag</u> is niet alleen een partner maar ook "medebewoner" (geen partner maar wel ingeschreven op hetzelfde adres) relevant ter bepaling van hoogte van draagkracht (art. 2, lid 2 Awir)	
	Grootouder, ouder (vanaf 27 jaar) en minderjarig kleinkind – (d.w.z. bloed- en aanverwantschap 1 ^e graad). Voorbeelden: - opa, moeder, kind, waarbij de moeder mantelzorger is voor haar vader. - alleenstaande 28-jarige moeder die met haar minderjarige zoon bij haar moeder woont vanwege woningtekort.	Voor <u>kinderopvangtoeslag</u> geldt voor de bepaling van de <u>arbeidseis</u> dat de 1 ^e en 2 ^e -graads bloed- en aanverwanten niet meetellen als partner, evenmin bij verblijf elders o.b.v. van een WIZ-indicatie of in penitentiaire inrichting (Art. 1.6, Wko)	
	Broer en zus (2 ^e graad bloedverwant) , met minderjarig kind van één van hen.		
	Ouder en minderjarig kind en derde volwassen persoon. Voorbeeld: - 17 jarige dochter en haar 20 jarige vriend wonen bij haar vader in.		
	Tijdelijk samenwonen (korter dan jaar samenwonend) Voorbeeld: - Vader en 17 jarige dochter en haar 20 jarige partner in afwachting op hun woning. - Moeder en zoon (17 jaar) die een vanwege geweld gevluchte vriendin (20 jaar) opvangt.		
	Voorbeelden van <u>géén</u> partners: - Jonge alleenstaande moeder (jonger dan 27 jaar) die met haar zoon bij haar moeder woont. - Drie familieleden 2 ^e graad, zoals twee broers en een zus. - Moeder en dochter (18 jaar) en haar vriend (17 jaar). - Drie meerderjarigen en een minderjarig kind van één van hen op hetzelfde adres. - Twee personen waarvan één met kind, die begeleid wonen op hetzelfde adres.		

Afkortingen:

Awir = Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen

AWR = Algemene wet inzake rijksbelastingen

BHT = Besluit op de huurtoeslag

BRP = Basisregistratie persoonsgegevens

IB = Wet inkomstenbelasting 2001

Wet KB = Wet op het kindgebonden budget

WHT = Wet op de huurtoeslag

Wko = Wet kinderopvang
Wlz = Wet langdurige zorg

Toelichting tabel

Toeslagen zijn inkomensafhankelijke regelingen op huishoudenniveau. Voor het bepalen van het recht op en de hoogte van een toeslag is niet alleen de draagkracht van de aanvrager maar ook die van een eventuele partner van belang. Voor de huurtoeslag speelt daarnaast nog de draagkracht van een eventuele medebewoner. Het gaat daarbij om draagkracht op basis van het inkomen (toetsingsinkomen) en op basis van vermogen (rendementsgrondslag).

In de tabel vindt u een overzicht met daarin alle voorschriften ten aanzien van partnerbegrip in de toeslagen. Het overzicht is als volgt opgebouwd:

- Leefvormen: Er worden drie categorieën onderscheiden. In tabel I zijn regels voor de gehuwden en daarmee gelijkgestelde geregistreerde partnerschappen beschreven. In tabel IIa zijn de regels beschreven voor partners die niet gehuwd zijn en evenmin een geregistreerd partnerschap hebben. Tabel IIb is daarop een specificatie: dit gaat in op de zogenoemde 'samengestelde gezinnen' waarin sprake is van twee volwassenen en een minderjarig kind van één van hen.
- Elke tabel is onderverdeeld in een linkerkolom met de algemene regels. Deze zijn van toepassing op alle toeslagen (huurtoeslag, zorgtoeslag, kindgebonden budget, kinderopvangtoeslag). In de rechterkolom zijn de toeslagnspecifieke regels opgenomen. Het kan daarbij zowel om uitbreiding gaan, als om inperkende regels.
- Elke tabel bevat een rij met het hoofdcriterium en met overige wettelijke vereisten. Hiermee wordt het juridische bouwwerk in beeld gebracht. In de rij daaronder is een aantal concrete voorbeelden opgenomen. Dit is niet uitputtend. Met deze voorbeelden wordt beoogd inzicht te geven in de wijze waarop de regels uitwerken.

Bij partnerschap gaat het om twee personen die samenleven en geacht worden gezamenlijk de kosten te delen. Dit geldt in ieder geval voor gehuwden, voor geregistreerde partners en voor personen die een daarmee vergelijkbare relatie hebben. Voor gehuwden en geregistreerde partners (categorie I) is dit eenvoudig vast te stellen, doordat hun relatie als zodanig in de Basisregistratie personen (BRP) is opgenomen. Of zij ook een gemeenschappelijk adres hebben in de BRP is voor deze groep niet relevant. Voor andere leefvormen (categorie II) wordt het partnerschap op een andere manier vastgesteld. Daarvoor wordt gehanteerd: een gemeenschappelijk woonadres volgens de BRP, én voldoen aan (ten minste) één van de andere criteria, zoals een samenlevingscontract of gezamenlijke kinderen.

Er kan maar sprake zijn van één partner. Als eerste wordt getoetst of sprake is van een huwelijk, geregistreerd partnerschap of twee personen die op één adres wonen en een notarieel samenlevingscontract hebben afgesloten. Als een persoon hier niet aan voldoet, is de volgorde van de criteria in categorie II¹ relevant. Als voldaan is aan een criterium, vindt er geen toetsing plaats aan één of meer navolgende. De volgorde van de criteria is: een gezamenlijk natuurlijk kind, een gezamenlijk erkend kind, gezamenlijk pensioen, gezamenlijke woning, samengesteld gezin en of men vorig kalenderjaar al elkaars toeslagpartner was. Als de twee personen gezamenlijke kinderen hebben is het bijvoorbeeld niet relevant of er ook sprake is van een gezamenlijk pensioen of woning. De volgorde van toetsing is relevant omdat voor sommige vereisten en in sommige gevallen specifieke regels en uitzonderingen gelden. In de verschillende tabellen zijn de uitzonderingsregels opgenomen.

¹ Met uitzondering van het partnerschap op grond van een gezamenlijk adres en een notarieel samenlevingscontract. Dit is al eerder getoetst.

In de tabellen zijn ter inkleuring verschillende voorbeelden opgenomen: zowel voorbeelden van situaties die onder het desbetreffende partnerbegrip vallen, als ook voorbeelden die er juist niet onder vallen. Omwille van de inzichtelijkheid zijn de gevallen waar géén sprake is van partnerschap in het overzicht cursief weergegeven.

Als een partnerschap gedurende het jaar ontstaat, geldt dit sinds 2021 met de Wet verbetering uitvoerbaarheid toeslagen niet meer met terugwerkende kracht voor het gehele kalenderjaar. Als na de eerste van de maand voldaan wordt aan de voorwaarden van een toeslagpartnerschap, begint het toeslagpartnerschap vanaf de eerste dag van de daaropvolgende maand.²

Volledigheidshalve zij opgemerkt dat de verschillende toeslagwetten naast regels voor partnerschap nog specifieke materiële vereisten bevatten, bijvoorbeeld de plicht om een zorgverzekering te hebben om aanspraak te maken op zorgtoeslag. Dergelijke materiële eisen zijn in het overzicht niet opgenomen. Evenmin zijn specifieke eisen en uitzonderingen voor medebewonerschap in de huurtoeslag opgenomen.

² Een verandering op de eerste dag van de maand leidt dus wel meteen tot een toeslagpartnerschap.